

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

RÉGÉSZET MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: régészet (Archaeology)

2. A mesterképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles régész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Archaeologist

speciális modulokba szervezhető régészeti szakterületek: őskori régészet, antik régészet, római régészet, késő antik régészet, kora keresztény régészet, Barbaricum régészete, népvándorlás kori régészet, magyar őstörténet, bizánci régészet, egyházt régészet, középkori régészet, a középkori Közel-Kelet régészete, az ókori Elő-Ázsia régészete, az eurázsiai térség régészete, Ázsia régészete, archaeometria, roncsolásmentes régészet.

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a régészet alapképzési szak; a történelem alapképzési szak régészet szakiránya; történelem szak, régészeti specializációja.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 7 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. * A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 225/0222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a régészet általános ismeretanyagából és a választott szakágak, illetve azok segédtudományainak területén megszerzett ismereteik birtokában képesek a régész mesterség gyakorlására. A forrásfeltárás és -értelmezés régészeti módszereinek ismeretében legalább két korszak, illetve szakterület problémáival tisztában vannak. A végzettek alkalmasak régészeti források és lelőhelyek felkutatására, feltárására és feldolgozására, valamint ilyen jellegű múzeumi gyűjtemények kezelésére. A régészeti emléktanyag mellett ismerik a kulturális örökség más területeit is, és felkészültek arra, hogy ezen örökséggel kapcsolatos alapfeladatokat ellássanak minden olyan intézményben, amelynek feladata a kulturális örökség feltárása, védelme, feldolgozása és bemutatása. Emellett rendelkeznek olyan ismeretekkel, amelyek a közgyűjtemények régész-muzeológus munkakörének betöltéséhez szükségesek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A régész

a) tudása

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik legalább két régészeti korszakról, vagy szakterületről.
- Részleteiben átlátja saját szakterületének elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Jó ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- Tisztában van az új megközelítésekkel és az azokkal kapcsolatos tudományos vitákkal.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik szakterületének hagyományos és elektronikus forrásairól, publikációiról, adatbázisairól és bibliográfiáiról.
- Szakterületének legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik, és szakdolgozatában új tudományos eredményt ér el.
- Jó elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a régészeti felderítés, ásatás és feldolgozás hagyományos és újabb módszertanáról.
- Jó elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik múzeumi és a tágabb örökségvédelmi munkáról.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- Képes a kor követelményeinek megfelelő tudományos színvonalon önállóan vezetni régészeti felderítést és ásatást.
- Képes önállóan, vagy egy kutatócsoport tagjaként a felderített, vagy feltárt régészeti jelenség és leletanyag tudományos feldolgozására.
- Képes múzeumi gyűjtemények kezelésére, gyűjteményezésre, leltározásra, feldolgozásra, adatbázisok készítésére.
- Képes a magyar és idegen nyelvű szakirodalom folyamatos követésére.
- Képes a saját terep- és múzeumi munkából, illetve a szakirodalomból összegyűjtött információk birtokában új tudományos eredmények elérésére.
- Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztemája összefüggéseit.
- Saját szakterületén képes a kulturális jelenségek és folyamatok elemzésére, az egymással kapcsolatban álló, és egymásra épülő közösségek és társadalmak megformálódásának és működésének kritikai értelmezésére.
- Önállóan és tudatosan alkalmazza a szakmai problémának megfelelő interdiszciplináris módszereket, képes együttműködni természettudósokkal, illetve ilyen specialistaként képes módszereit a régészet igényeinek és kérdésfeltevéseinek megfelelően alakítani.
- Képes kritikusan elemezni a magyar és európai identitás múltbeli előzményeit és a múltképek jelenben gyökerező konstrukcióit.
- Képes magyar és legalább egy idegen nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti, magas szinten való bemutatására.

c) attitűdje

- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik a régészeti szakma iránt.
- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik az emberiség kulturális örökségének megóvása, és a következő korok számára való átadása iránt.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti, kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai és szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi a nemzetközi szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját, és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

- régészeti muzeológia, örökségvédelem, múzeumi munka gyakorlati ismeretei 5-15 kredit;
- régészetelméleti és módszertani ismeretek, egyéb speciális ismeretek 5-15 kredit;
- specializációs modul, legalább két régészeti szakterület követelményeinek teljesítésével 50-70 kredit.

9.1.2. Speciális modulokba szervezhető régészeti szakterületek: őskori régészet, antik régészet, római régészet, késő antik régészet, kora keresztény régészet, Barbaricum régészete, népvándorlás kori régészet, magyar őstörténet, bizánci régészet, egyháزرégészet, középkori régészet, a középkori Közel-Kelet régészete, az ókori Elő-Azsia régészete, az eurázsiai térség régészete, Ázsia régészete, archaeometria, roncsolásmentes régészet.

9.2. A szakmai gyakorlat követelményei

Legalább kétszer két hét ásatási (feltárási és egyéb tereptani) és egy hónap múzeumi gyakorlat.